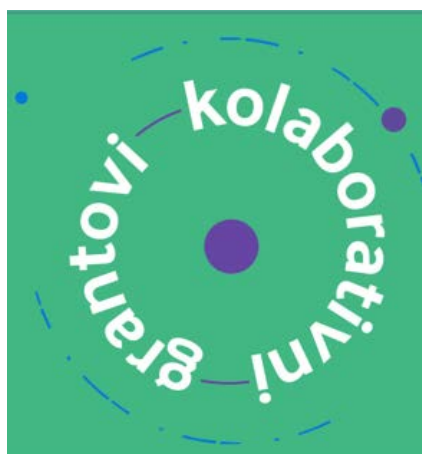

PROGRAM KOLABORATIVNIH GRANTOVA ZA INOVACIJE

Priručnik

Jun 2022

SADRŽAJ

DEFINICIJE	1
1. OPIS PROGRAMA	2
1.1. STRATEŠKI I PRAVNI OKVIR	2
1.2. CILJEVI PROGRAMA	2
1.3. IZNOS I VRSTA FINANSIRANJA	2
1.4. TRAJANJE PROJEKATA.....	3
2. USLOVI PODOBNOSTI	4
2.1. PODOBNOST PODNOSILACA PRIJAVE.....	4
2.2. VRSTE PROJEKATA KOJI MOGU BITI FINANSIRANI	6
2.3. PODOBNOST TROŠKOVA	9
3. KAKO SE PRIJAVITI I KOJE PROCEDURE PRATITI.....	11
3.1. UPUTSTVO ZA REGISTRACIJU NA PORTALU FONDA.....	12
3.2. UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE PRIJAVE.....	12
4. EVALUACIJA I ODLUKA O FINANSIRANJU.....	13
4.1. ADMINISTRATIVNA PROVJERA	14
4.2. PRVA FAZA EVALUACIJE.....	14
4.3. DRUGA FAZA EVALUACIJE.....	14
4.4. ODLUKA O FINANSIRANJU	14
4.5. POTPISIVANJE UGOVORA O FINANSIRANJU.....	15
5. SPROVOĐENJE PROJEKTA I NADZOR	16

Dragi preduzetnici i istraživači,

Nakon programa inovacionih vaučera dizajnirali smo program kolaborativnih grantova za inovacije, kako bi motivisali kompanije iz privatnog sektora da prodube saradnju sa naučnoistraživačkim institucijama ili drugim kompanijama i zajednički stvore visoko unaprijeđene proizvode, usluge, tehnologije i tehnološke procese kroz primjenu istraživačko-razvojnih aktivnosti.

Zato vas pozivamo da se i kroz ovaj program udružimo i testiramo kakav može biti sinergetski efekat saradnje nauke i privrede. Strateški, cilj ovog programa je da stvori novu tržišnu vrijednost, kreira visoko plaćene poslove, podstakne naučnu izvrsnost, poveća prihode i izvoz i u krajnjem unaprijedi konkurentnost crnogorskih preduzeća.

U skladu sa najboljom međunarodnom praksom, Fond će podržavati projekte izabrane na konkurentnoj osnovi kroz nezavisni proces evaluacije, koji će voditi međunarodna Investiciona komisija sastavljena od dokazanih profesionalaca. Broj finansiranih projekata biće određen kvalitetom prijave i ukupnim sredstvima koja su nam na raspolaganju za ovaj program.

Priručnik koji je pred vama pruža detaljne informacije o programu i procedurama za prijavu, imajući u vidu najbolje međunarodne prakse prilagođene uslovima poslovanja u Crnoj Gori. Pripremili smo ga kako bi vam pomogli da lakše prođete kroz proces prijave. Ukoliko imate bilo kakvih pitanja, slobodno nas kontaktirajte.

Kao što smo nebrojeno puta ponovili, koliko je važno da imate dobre ideje, toliko je važno i da znate da smo mi uvijek tu da vam pružimo podršku na putu do komercijalizacije vaših ideja.

IDEJE SE ISPLATE!

S poštovanjem,

dr Bojana Femić-Radosavović

Izvršna direktorica Fonda za inovacije Crne Gore

DEFINICIJE

Podnosilac prijave	Konzorcijum koji se prijavljuje za program i koga pravno predstavlja Glavni Podnosilac prijave iz sastava konzorcijuma.
Prijava	Paket neophodne projektne dokumentacije i podataka koje dostavlja Podnosilac prijave.
Odobreni budžet projekta	Budžet projekta koji je odobren od strane Fonda i čini sastavni deo Ugovora o finansiranju.
Dobitnik granta	Podobni Podnosilac prijave koji potpiše Ugovor o finansiranju sa Fondom nakon dobijanja obaveštenja od strane Fonda da je projekat odobren za finansiranje.
Kopodnosilac prijave	Privatno preduzeće i/ili naučnoistraživačka ustanova iz Crne Gore, koja nastupa kao formalni član konzorcijuma, ali ne u ulozu Glavnog podnosioca prijave ili Glavnog kopodnosioca prijave.
Ugovor o finansiranju	Dokument koji se potpisuje između Dobitnika granta i Fonda i koji definiše odredbe i uslove finansiranja u okviru ovog programa.
Glavni podnosilac prijave	Privatno preduzeće koja nastupa kao glavni entitet u konzorcijumu koji se prijavljuje za ovaj program u skladu sa uslovima podobnosti Podnosioca prijave.
Glavni kopodnosilac prijave	Registrovana javna (u državnom vlasništvu) naučnoistraživačka ustanova ili privatno mikro, malo ili srednje preduzeće koje nastupa kao sekundarni partner u konzorcijumu koji se prijavljuje za ovaj program u skladu sa uslovima podobnosti Podnosioca prijave.
IR	Istraživanje i razvoj
TRL	Nivo tehnološke spremnosti (Technology Readiness Level) – metod kojim se procenjuje zrelost određene tehnologije

1. OPIS PROGRAMA

1.1. STRATEŠKI I PRAVNI OKVIR

Program kolaborativnih grantova za inovacije je usklađen sa regulatornim okvirom definisanim u Zakonu o inovacionoj aktivnosti („Službeni glasnik Crne Gore“, br. 82/20), Odlukom Vlade Crne Gore br. 04-1111/2 od 3. marta 2022. godine kojom su odobreni Plan rada i godišnji finansijski plan Fonda za inovacije Crne Gore za 2022. godinu, sa Operativnim programom za implementaciju Strategije pametne specijalizacije 2021-2024 sa Akcionim planom 2021-2022. i Inovacionim programom 2021-2024.

1.2. CILJEVI PROGRAMA

Glavni cilj Programa kolaborativnih grantova za inovacije (u daljem tekstu: Program) je da podstakne mikro, mala i srednja preduzeća (dalje u tekstu: MMSP) da aktivno i smisleno saraduju sa naučnoistraživačkim ustanovama (dalje u tekstu: NIU) i/ili drugim MMSP na komercijalno usmjerenim inovativnim projektima u cilju stvaranja novih ili poboljšanih tržišno orijentisanih proizvoda, usluga, tehnologija i procesa.

Specifični ciljevi Programa su sljedeći:

- Jačanje konkurentnosti crnogorskih MMSP sufinansiranjem razvoja inovativnih, tržišno orijentisanih proizvoda, usluga i tehnologija sa velikim potencijalom za komercijalizaciju i primjenu na tržištu;
- Podrška transferu inovativnih ideja iz NIU na tržište, kroz saradnju sa MMSP ili kroz otvaranje novih preduzeća / spin-off kompanija u Crnoj Gori.

Projektna sredstva se mogu koristiti za sufinansiranje faza tehnološkog razvoja između TRL 4 i TRL 8 na skali Nivoa tehnološke spremnosti (NTS)¹.

1.3. IZNOS I VRSTA FINANSIRANJA

U okviru Javnog poziva za ovaj Program, Fond je obezbedio sredstva u ukupnom iznosu od **670,000 EUR** za sufinansiranje inovativnih projekata čije je trajanje do dvije godine.

Maksimalni iznos finansiranja koji Fond može dodijeliti po svakom pojedinačnom projektu je **100,000 EUR**. Ukupnu vrijednost projekta predlaže Podnosilac prijave.

---

¹ Više informacija o NTS se može naći u sekciji 2.2.

Priručnik za Program kolaborativnih grantova za inovacije

Iznos finansiranja koji Fond opredeljuje za sufinansiranje inovacionog projekta se utvrđuje na osnovu ukupnog odobrenog budžeta projekta i veličine preduzeća primaoca granta (korisnik sredstava). Finansiranje dodijeljeno od strane Fonda može pokriti najviše:

- **80% ukupnih projektnih troškova za mikro i mala preduzeća;**
- **70% ukupnih projektnih troškova za srednja preduzeća.²**

Podrška pružena MMSF kroz inovacione projekte nezavisno od njihovog pravnog statusa i načina na koji se finansiraju, biće realizovana kroz de minimis pravilo o **dodjeli** državne pomoći (državna pomoć male vrijednosti), tako da će korisnici sredstava biti u obavezi da postupaju sa Regulativom o listi pravila dodjele državne pomoći („S.l. Crne Gore“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20, 130/20 i 44/21) i u skladu sa odredbama pravnih akata kojima se uređuje ova oblast. Ukupan iznos de minimis pomoći koji se **dodjeljuje** jednom korisniku sredstava **ne smije kumulativno preći iznos od 200,000 EUR tokom bilo koje tri uzastopne fiskalne godine.**

Sufinansiranje od strane Podnosioca prijave mora biti obezbijeđeno iz drugih, privatnih izvora, nezavisno od Fonda ili bilo kog drugog javnog programa finansiranja, kojim se kofinansiraju iste aktivnosti predložene u prijavi za ovaj Program podrške.

Iznos granta koje odobrava Fond zasniva se na posebnim potrebama svakog projekta, kako je to prvobitno predstavljeno od strane Podnosioca prijave kroz njihov poslovni plan i budžet projekta. Fond zadržava pravo da modifikuje predloženi budžet predloga projekata koji su provizorno odobreni za finansiranje tokom faze pregovaranja, kako bi budžet bio bolje usklađen sa predloženim projektnim aktivnostima ili da upodobi predloženi budžet projekta sa pravilima i zahtevima programa. Iznos granta koji se na kraju dodijeli može biti niži od iznosa granta koji je prvobitno zahtijevan.

1.4. TRAJANJE PROJEKATA

Period za sprovođenje predloženih projekata je do 24 **mjeseca**. Očekivani početak implementacije odabranih projekata je januar 2023. godine.

---

² U skladu sa članom 6 Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik Crne Gore“, br. 145/2021 od 31. decembra 2021.), mikro, mala i srednja preduzeća su pravna lica koja se klasifikuju na sledeći način:

- Mikro preduzeća – ne prelaze dva od sledeća tri kriterijuma: prosečan broj zaposlenih – do 10 zaposlenih, ukupni godišnji prihod – do 700,000 EUR, ukupna aktiva – do 350,000 EUR.
- Mala preduzeća - ne prelaze dva od sledeća tri kriterijuma: prosečan broj zaposlenih – do 50 zaposlenih, ukupni godišnji prihod – do 8M EUR, ukupna aktiva do 4M EUR.
- Srednja preduzeća - ne prelaze dva od sledeća tri kriterijuma: prosečan broj zaposlenih – do 250 zaposlenih, ukupni godišnji prihod – do 40M EUR, ukupna aktiva do 20M EUR.

2. USLOVI PODOBNOSTI

Postoje tri seta kriterijuma podobnosti, koja se tiču:

- 1) Vrste Podnosioca prijave;
- 2) Vrste projekata koji mogu biti finansirani;
- 3) Vrste troškova koji mogu biti podržani.

Sva tri seta moraju biti zadovoljena da bi projekat bio podoban za finansiranje u okviru ovog programa.

2.1 PODOBNOST PODNOSILACA PRIJAVE

Podnosilac prijave je konzorcijum kojeg čine **MMSP**, osnovano kao pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori kao **Glavni podnosilac prijave i licencirana naučnoistraživačka ustanova**, osnovana u Crnoj Gori ili **MMSP** osnovano kao pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori, kao **Glavni kopodnosilac prijave**.

Podobni Glavni podnosioci prijave su MMSP osnovana kao pravna lica, definisana važećim Zakonom o privrednim društvima („S.l. Crne Gore“, br. 06/02 i „S.l. Crne Gore“, br. 7/07, 80 / 08, 40/10, 36/11 i 40/11) i Zakonom o računovodstvu („S.l. Crne Gore“, br. 52/2016), registrovana u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore (CRPS).

Glavni podnosilac prijave je MMSP, i ono kao formalni predstavnik konzorcijuma mora zadovoljiti sledeće uslove:

- da je upisan u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;
- da ima sjedište na teritoriji Crne Gore;
- da ima pozitivne finansijske izvještaje za prethodne dvije finansijske godine, izuzev startapova osnovanih od 01.01.2021, koji su dužni da dostave pozitivan presječni finansijski izvještaj i završni, ukoliko posjeduju;
- da je ispunio sve obaveze redovnog plaćanja poreza i doprinosa;
- da nije u postupku stečaja ili likvidacije; i
- da nije koristio finansijsku pomoć iz javnih nacionalnih i međunarodnih izvora finansiranja, ili donatorskih programa za iste aktivnosti obuhvaćene projektnom prijavom. Ukoliko je Glavni podnosilac prijave konkurisao za sredstva od drugih davalaca državne pomoći za iste opravdane troškove, potrebno je da dostavi izjavu u kojoj se navodi iznos i status ove podrške.

Glavni podnosilac prijave je ugovorna strana u ime konzorcijuma i odgovoran je za operacije koje se sprovode u okviru projekta koji sufinansira Fond kroz ovaj program. Glavni podnosilac prijave je takođe zadužen za podnošenje Prijave Fondu.

Kako bi potpisao Ugovor o grantu i dobio finansijska sredstva od Fonda, Glavni podnosilac prijave je u obavezi da bude upisan u Registar inovacione djelatnosti. Glavni podnosilac prijave nije u obavezi da bude registrovan u ovom registru u vrijeme podnošenja projekta. Isti uslov

Priručnik za Program kolaborativnih grantova za inovacije

važi i za MMSP kao Glavnog kopodnosioca prijave. Procedura registracije u Registru inovacione djelatnosti je počela u oktobru 2021. godine i kontinuirano je moguća za sve zainteresovane subjekte inovacione djelatnosti. Registracija je moguća preko portala: www.inovacije.gov.me

Glavni kopodnosilac prijave može biti licencirana NIU, koja je u Registru Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, dostupnom na sljedećem [linku](#)³, ili MMSP osnovano u skladu sa važećim Zakonom o privrednim društvima Crne Gore, koje ispunjava iste uslove kao Glavni podnosilac prijave.

U situacijama gde su svi drugi faktori isti, prioritet u evaluacionom procesu biće dat onim konzorcijumima koji uključuju NIU kao Glavnog kopodnosioca prijave ili Kopodnosioca prijave.

U skladu sa Međunarodnim ugovorom između Evropske unije i Crne Gore o učestvovanju Crne Gore u programima Unije Horizon Europe i prepoznavanju činjenice da recipročno učestvovanje u međusobnim programima za istraživanje i inovacije treba da doprinese obostranim koristima, međunarodne partnerske institucije mogu biti uključene u konzorcijum, ali ne mogu iskazivati svoje troškove i potraživati sredstva u okviru ovog Javnog poziva.

Pored obaveznog Glavnog podnosioca prijave i Glavnog kopodnosioca prijave, konzorcijum može uključiti i druge entitete u formi Kopodnosilaca prijave. Podobni Kopodnosioci prijave su MMSP i/ili NIU iz Crne Gore koja nastupaju kao formalni članovi konzorcijuma, ali ne u ulozu Glavnog podnosioca prijave ili Glavnog kopodnosioca prijave.

Kopodnosioci prijave koji su direktno povezani (putem kapitala ili pravnih veza) bilo sa Glavnim podnosiocem prijave ili Glavnim kopodnosiocem prijave mogu biti uključeni u konzorcijum kao učesnici, ali ne mogu iskazivati svoje troškove i moraju imati sopstvene budžete.

Podnosilac prijave, tj. konzorcijum **nije podoban** da se prijavi na ovaj Program ukoliko:

- Glavni podnosilac prijave ili bilo koje preduzeće koje nastupa kao Kopodnosilac prijave se smatra povezanim licem⁴ velikog privrednog društva⁵ (domaćeg ili stranog) ili je više od 10% u vlasništvu velikog preduzeća (domaćeg ili stranog);
- Glavni podnosilac prijave ili bilo koje preduzeće koje nastupa kao Kopodnosilac prijave ima aktivne zabrane ili ograničenja u obavljanju svojih poslovnih operacija iz bilo kog razloga.

Članovi konzorcijuma ne mogu biti fizička lica.

³ <https://fondzainovacije.me/wp-content/uploads/2022/03/NOVO-Lista-licenciranih-naucnoistrazivackih-ustanova-mart-2022.pdf>

⁴ Definisano u Zakonu o privrednim društvima Crne Gore.

⁵ U skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Crne Gore.

2.2 VRSTE PROJEKATA KOJI MOGU BITI FINANSIRANI

Ovaj Program je usklađen sa Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore od 2019-2024. koja se fokusira na četiri prioriteta domena:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energetika i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam; i
- Informaciono-komunikacione tehnologije

Najmanje 70% raspoloživih sredstava Fonda za ovaj Program biće opredijeljeno za prijave u navedenim prioritarnim oblastima Strategije pametne specijalizacije Crne Gore⁶, u zavisnosti od dostupnosti kvalitetnih projekata.

Finansiranje u okviru ovog programa je namenjeno za projekte koji imaju:

- Skalabilan i jasno definisan poslovni model i priliku za jak rast prihoda;
- Novi ili značajno poboljšani proizvod, uslugu, tehnologiju ili tehnološki proces izgrađen na konkurentskoj prednosti koja omogućava da se postigne održiva i odbranjiva pozicija na tržištu;
- Posvećen i kompetentan projektni tim koji dolazi iz konzorcijuma koji ima multidisciplinarnu snagu i vještine.

Projektna sredstva mogu biti korišćena za sufinansiranje faza tehnološkog razvoja između TRL 4 i TRL 8.

Svrha Nivoa tehnološke spremnosti (TRL⁷) je da procijeni tehnološku zrelost prije nego što ta tehnologija postane upotrebljiva. TRL nivo pomaže i u mjerenju napretka projekta. TRL skala je bazirana na skali od 1 do 9 gde 9 predstavlja najzreliju tehnologiju.

Identifikovanje TRL za relevantan projekat ili tehnologiju omogućava podnosiocu prijave da nezavisno utvrdi stepen razvoja projektne ideje, tj., na kom se nivou tehnologija nalazi u trenutku podnošenja prijave i gdje će biti po završetku projekta.

---

⁶ <https://www.gov.me/dokumenta/18205a91-1afc-4eb7-a5cb-8ad5bd0b7712>

⁷ Technology Readiness Level –TRL

TRL nivoi su prikazani u tabeli ispod:

NIVO TEHNOLOŠKE SPREMNOSTI		OPIS NIVOVA TEHNOLOŠKE SPREMNOSTI	
TRL 0.	Ideja	Nedokazan koncept, nikakvo ispitivanje nije izvršeno.	
TRL 1.	Osnovna istraživanja	Načela postavljena i ispitana, ali nema nikakvog eksperimentalnog dokaza na raspolaganju. Najniži nivo tehnološke spremnosti. Naučna razmatranja počinju da se prenose na praktična istraživanja i razvoj. Primjeri mogu uključivati temeljna istraživanja i naučne studije.	Istraživačka laboratorija
TRL 2.	Formulacija tehnologije	Koncept i primjena su formulisani. Kada se razmotre osnovna načela, praktična primjena se može formulisati. Primjeri su ograničeni na analitičke studije i eksperimente.	
TRL 3.	Primijenjena istraživanja	Prva laboratorijska ispitivanja finalizovana; dokaz koncepta (proof of concept). Aktivno istraživanje i razvoj su pokrenuti. Laboratorijska istraživanja imaju za cilj da provjere analitička predviđanja pojedinih komponenti tehnologije. Primjeri uključuju komponente koje još nisu integrisane ili reprezentativne.	
TRL 4.	Prototip nižeg stepena	Izgrađen prototip nižeg stepena u laboratorijskom okruženju ("grub" prototip). Dizajn, razvoj i laboratorijska ispitivanja tehnoloških komponenti se izvode. Ovdje su osnovne tehnološke komponente integrisane kako bi se utvrdilo da će raditi zajedno. To je prototip relativno "niske vjernosti" u poređenju s mogućim finalnim proizvodom.	
TRL 5.	Prototip višeg stepena	Prototip višeg stepena testiran u planiranom okruženju. Osnovne tehnološke komponente integrisane su zajedno sa stvarnim pomoćnim elementima kako bi se testirali u simuliranom okruženju. To je prototip "visoke vjernosti" u odnosu na mogući finalni proizvod.	Simulacije
TRL 6.	Prototip visokog stepena	Prototip visokog stepena testiran u planiranom okruženju s performansom blizu očekivanja. Prototip, koji je daleko iznad nivoa 5, ispituje se u relevantnom okruženju. Sistem ili postupak demonstracije se sprovodi u operativnom okruženju.	
TRL 7.	Demonstracija sistema	Demonstracija djelovanja sistema u operativnom okruženju na pre-komercijalnom nivou. Prototip je blizu, ili na planiranom stepenu operativnog sistema. Konačni dizajn je gotovo potpun. Cilj ove faze je da se ukloni inženjerski i proizvodni rizik.	Stvami svijet
TRL 8.	Prvi finalni proizvod	Proizvodni problemi riješeni. Tehnologija dokazano radi u svom konačnom obliku u očekivanim uslovima. U većini slučajeva, ovaj nivo predstavlja kraj istinskog razvoja sistema.	
TRL 9.	Potpuna komercijalna primjena	Potpuna komercijalna primjena, tehnologija dostupna za potrošače. Ovdje je tehnologija u svom konačnom obliku potpuno spremna za komercijalnu implementaciju.	

Razvojne aktivnosti koje se sprovode u okviru projekta mogu uključivati demonstraciju, izradu prototipa, pilotiranje, testiranje i validaciju potpuno novih ili unaprijeđenih proizvoda, procesa ili usluga gde je primarni cilj da se naprave značajna dalja unapređenja. Projekti takođe mogu uključivati komercijalno iskoristive prototipove ili pilote, industrijska istraživanja i validaciju tehnologije sa jasnom praktičnom primjenom. Najmanji očekivani ishod za projekte finansirane kroz ovaj program je komercijalno upotrebljiv prototip ili pilot po završetku projektnih aktivnosti. U slučaju da Podnosilac prijave već ima prototip u trenutku prijave, od njega se očekuje da bude u stanju da razvije finalni proizvod do kraja perioda implementacije projekta.

Podnosioci prijave čiji su Projekti fokusirani na rutinske ili periodične izmjene već postojećih proizvoda, proizvodnih linija, proizvodnih procesa, usluga i drugih već uspostavljenih operacija (na primjer, ažuriranje softverskih verzija ili redizajn proizvoda) koje ne rezultiraju u kreiranju nove tržišne vrijednosti i nove intelektualne svojine ili know-how, se ne ohrabruju da se prijave za finansiranje u okviru ovog programa, iako te promjene mogu predstavljati značajno unapređenje u portfoliju Podnosioca prijave ili samoj organizaciji.

Broj Prijava po Podnosiocu prijave

Moguća je samo jedna (1) Prijava u okviru ovog Javnog poziva po Glavnom podnosiocu prijave. Jedna NIU može učestvovati na više od jednog projekta.

Zahtjevi u pogledu intelektualne svojine i know-how

Od članova konzorcijuma se zahtjeva da postignu opšti dogovor o vlasništvu (usmeni ili pismeni) nad intelektualnom svojinom i pravima upotrebe prije nego što podnesu prijavu za ovaj program i prihvate sve opšte principe vezane za intelektualnu svojinu navedene ovdje i u Prijavnom obrascu za program.

Sva nova intelektualna svojina i „know-how“ koji mogu biti stvoreni tokom sprovođenja projekta, moraju pripadati članovima konzorcijuma kako je prethodno dogovoreno između članova konzorcijuma. Ova podjela intelektualne svojine mora biti predstavljena Fondu u formalnom dokumentu (Ugovor o konzorcijumu/partnerstvu) prije potpisivanja Ugovora o finansiranju. Sve nesuglasice između članova konzorcijuma koje se odnose na upotrebu intelektualne svojine i know-how-a, moraju biti riješene prije potpisivanja Ugovora o finansiranju.

2.3 PODOBNOST TROŠKOVA

Grant koji dodjeljuje Fond može biti korišćen samo za sufinansiranje troškova koji su kategorisani kao „prihvatljivi troškovi“. Kategorije prihvatljivih i neprihvatljivih troškova su navedene ispod. Odobreni budžet projekta za svaki projekat predstavlja istovremeno i procijenjene troškove za stavke navedene u budžetu i gornje ograničenje u pogledu ukupnih prihvatljivih troškova.

Prihvatljivi troškovi

1. Troškovi osoblja (ljudski resursi Glavnog podnosioca prijave i drugo projektno osoblje koje se plaća direktno sa bankovnog računa projekta) - mogu uključivati sve poreze i doprinose za zaposlene koji rade na Projektu;
2. Troškovi opreme i materijala (nabavljaju se posebno za potrebe projekta; uključuju kupljenu opremu, troškove materijala, potrošnog materijala kao i iznajmljenu opremu, onlajn usluge i alate) – nije moguće kupiti remontovanu/polovnu opremu, iako se ista može iznajmiti za potrebe projekta;
3. Domaće ili međunarodne stručne/savjetodavne/konsultantske usluge za istraživanje i razvoj, savjetovanje o razvoju poslovanja, istraživanje tržišta - nije dozvoljen direktan marketing. Ova kategorija je ograničena do 20% ukupnog iznosa granta;
4. Troškovi zaštite i korišćenja intelektualne svojine (prijava patenta i povezani troškovi, sertifikacija, standardi, suštinsko ispitivanje patenta, itd.);
5. Operativni i režijski troškovi za potrebe projekta, npr. računovodstvene i pravne usluge, kancelarijski materijal - do 10% od ukupnog budžeta projekta.

Glavni podnosilac prijave ima pravo na sve navedene kategorije prihvatljivih troškova, dok ostali članovi konzorcijuma (Glavni kopodnosilac prijave i ostali kopodnosioci prijave) imaju pravo na prihvatljive troškove iz kategorije 1. i 2., u skladu sa gore navedenim.

Uzimajući u obzir jedinstvenost svake Prijave, procenti projektnog budžeta koji su alocirani na svaku od kategorija se mogu razlikovati u zavisnosti od potreba projekta i mogu biti prilagođeni od strane Fonda kako bi bolje odražavali ciljeve predloga projekta.

Samo će oni troškovi koji su u skladu sa odobrenim budžetom projekta i koji su nastali nakon potpisivanja Ugovora o finansiranju između Glavnog podnosioca prijave i Fonda i koji su izvršeni do kraja projekta su prihvatljivi za finansiranje.

Odobreno sufinansiranje za projekat ne može biti korišćeno samo za sufinansiranje jednog troška iz gorenavedene liste navedenih prihvatljivih troškova (e.g., samo za nabavku opreme, ili samo za trošak ljudstva, itd.). Svaki prihvatljivi trošak koji se tiče projekta se zajednički sufinansira od strane Fonda i Podnosioca prijave proporcionalno njihovoj finansijskoj kontribuciji samom projektu.

Neprihvatljivi troškovi

Sljedeći troškovi i aktivnosti neće se smatrati prihvatljivim:

- Dugovi i troškovi otplate duga (kamate);
- Naknade za gubitke, dugove ili potencijalne buduće obaveze;
- Troškovi koje je Korisnik granta prijavio, a finansirani su u okviru druge akcije ili programa koji dobija sredstva iz drugih javnih izvora finansiranja;
- Kupovina zemljišta ili objekata, uključujući i renoviranje;
- Gubici od razmjene valuta, naknade i kazne;
- Krediti trećim licima;
- Nefinansijska ulaganja;
- Troškovi marketinga, prodaje i distribucije za promovisanje tehnologije, proizvoda ili usluge;
- Troškovi reprezentacije;
- Troškovi regrutovanja, preseljenja ili pretplate;
- Putni troškovi (uključujući dnevnice);
- Nabavka polovne ili remontovane robe;
- Podizanje gotovine sa projektnog računa;
- Troškovi održavanja patenata koji nijesu proizašli iz projekta;
- Svi ostali troškovi koji nijesu navedeni u kategoriji prihvatljivih troškova.

3. KAKO SE PRIJAVITI I KOJE PROCEDURE PRATITI

Prijava mora biti podnijeta elektronski putem portala Fonda (www.programifonda.me) kao kompletan, strukturirani paket dokumentacije u okviru definisanog roka za podnošenje prijave. Prijave podnijete u bilo kojoj drugoj formi neće biti uzete u razmatranje.

Kompletan set potrebne dokumentacije za prijavu se može pronaći na internet stranici Fonda (<http://fondzainovacije.me/>). Od Podnosioca prijave se očekuje da preuzmu ova dokumenta i dobro se upoznaju sa njihovim sadržajem prije nego što počnu sa pripremom svojih Prijava.

Samo će potpune Prijave biti prihvaćene.

Dokumentacija za Prijavu

Cjelokupna dokumentacija za Prijavu sastoji se od sledećih dokumenata:

1. Izjava podnosioca prijave (na crnogorskom jeziku);
2. Prezentacija projekta (na engleskom jeziku i u slobodnoj formi, bazirana na instrukcijama datim u obrascu);
3. Biznis plan (na engleskom);
4. Budžet projekta (na engleskom);
5. Finansijska projekcija (na engleskom);
6. Rezime projekta (na engleskom);
7. Biografije ključnih članova projektnog tima koje sadrže reference relevantne za projekat (najviše 5, u slobodnoj formi, na engleskom jeziku);
8. Pozitivni finansijski izvještaji Glavnog podnosioca prijave za poslednje dvije poslovne godine, osim za startup-ove osnovanih od 01.01.2021, koji su dužni da dostave pozitivan presječni finansijski izvještaj i završni, ukoliko posjeduju. U slučaju da je Glavni kopodnosilac prijave MMSP, zahtijeva se ista dokumentacija u vezi sa finansijskim izvještajima.

Napomena: Dokumentacija za Prijavu mora biti dostavljena u istom formatu kao što je na internet stranici Fonda. Prijavni obrasci su integralni dio ovog priručnika i Podnosioci prijave su u obavezi da prate specifična uputstva navedena u ovim obrascima.

Fond će pružiti savjetodavnu podršku svim zainteresovanim Podnosiocima prijave putem elektronske pošte, telefona, kroz najčešće postavljena pitanja, info sastanke i otvorena vrata koja potencijalnim Podnosiocima prijave mogu biti potrebna u pogledu administrativnih aspekata pripreme predloga projekta za program. Imajte u vidu činjenicu da osoblje Fonda ne

Priručnik za Program kolaborativnih grantova za inovacije

može pružiti podršku u pisanju sadržaja Prijave, niti može dati savjet ili kvalitativni sud vezan za kvalitet sadržaja Prijave.

Očekivani vremenski okvir

Otvaranje Javnog poziva: **28. jun 2022.**

Rok za dostavljanje prijava: **27. septembar 2022.**

Konačna odluka o finansiranju i objava rezultata: **do 30. novembra 2022.**

Pregovori vezani za ugovaranje: **do 15. decembra 2022.**

Početak implementacije projekta: **januar 2023.**

3.1. UPUTSTVO ZA REGISTRACIJU NA PORTALU FONDA

Kako bi se prijavili za ovaj program, Podnosioci prijave moraju da se registruju na portalu Fonda, kojem se pristupa putem sljedećeg linka www.programifonda.me. Registracija se odobrava automatski, nakon čega Podnosilac prijave dobija potrebne kredencijale za logovanje (korisničko ime i lozinku). Nakon registrovanja, Podnosilac prijave može podnijeti svoju Prijavu direktno putem portala.

3.2. UPUTSTVO ZA PODNOŠENJE PRIJAVE

Podnošenje prijava se može vršiti do isteka roka definisanog u detaljima javnog poziva koji su objavljeni na internet stranici Fonda.

Kada Podnosilac prijave uspješno aktivira svoj nalog na portalu Fonda i odabere programsku liniju za koju želi da se prijavi, podnošenje Prijave postaje moguće. Podnosilac prijave može postaviti sva potrebna dokumenta za prijavu i mijenjati dokumenta prije konačnog slanja Fondu.

Nakon postavljanja kompletne neophodne dokumentacije, Podnosilac prijave je u obavezi da zvanično podnese Prijavu tako što će kliknuti dugme „Submit“. Ova akcija obavještava Fond da je Prijava finalizovana i primljena.

Podnosilac prijave treba da vodi računa da „Submit“ dugme mora kliknuti prije isteka roka, kako bi Prijava bila podnijeta na vrijeme. Dodatno, Podnosioci prijave nemaju pravo izmjene ili modifikacije dokumenata nakon klika na dugme „Submit“. Prijave dostavljene nakon isteka roka neće biti uzete u razmatranje.

Podnošenjem Prijave, Podnosilac prijave se saglašava da pristaje na sve relevantne uslove koje Fond zahtijeva kako bi se Prijava uzela u razmatranje.

4. EVALUACIJA I ODLUKA O FINANSIRANJU

Procedura evaluacije uključuje nekoliko koraka:

- Administrativna provjera za sve primljene Prijave;
- Prva faza evaluacije (zasnovanu na procjeni od strane Investicione Komisije i evaluatora);
- Druga faza evaluacije (prezentacije uživo „live pitch“ pred Investicionom Komisijom za sve Prijave koje prođu prvu fazu evaluacije)
- Odluka o finansiranju (Fond donosi odluku na osnovu preporuke Investicione Komisije).

Prijave će biti ocijenjene na osnovu sljedećih kriterijuma:

1. Prethodno iskustvo ključnih članova tima, njihove vještine i sposobnost da realizuju predloženi projekat;
2. Kvalitet i kolaborativni potencijal članica konzorcijuma;
3. Konkurentska prednost predložene inovacije, uključujući jasnu poziciju intelektualne svojine ili know-how-a i potencijal za dalji razvoj;
4. Jasna tržišna potreba, kompetitivno (poželjno globalno ili EU) tržišno pozicioniranje i potencijal za komercijalizaciju;
5. Strategija izlaska na tržište, skalabilnost poslovnog modela i realističnost predviđenog povraćaja na investiciju;
6. Nivo sufinansiranja, svrsishodnost korišćenja sredstava i adekvatnost projektnog budžeta (prednost će biti data prijavama sa višim sopstvenim učešćem u sufinansiranju);
7. Razvojna metodologija, organizacioni dizajn, izvodljivost plana razvoja i upravljanje rizicima;

Dodatni detalji vezani za proces evaluacije se mogu pronaći u Smjernicama za ocjenjivanje projekata (Review Guidelines), dostupnim na internet stranici Fonda.

Svaka osoba koja učestvuje u bilo kojoj fazi procesa evaluacije je u obavezi da se pridržava politike čuvanja tajnosti podataka Fonda.

4.1 ADMINISTRATIVNA PROVJERA

Nakon što se Prijava podnese, osoblje Fonda će sprovesti provjeru dokumentacije kako bi se utvrdila podobnost i kompletnost podnijetih Prijava. Samo potpuno popunjene, potpisane i elektronski podnijete Prijave će biti razmatrane za evaluaciju. Tokom ove faze, Fond će svakom Podnosiocu Prijave za čiju se Prijavu inicijalno utvrdi da ima administrativne/tehničke nedostatke omogućiti vremenski period od 72 sata da ispravi ove nedostatke. Podnosioci prijave čije prijave nijesu ispunile administrativni aspekt provjere biće obaviješteni o ishodu i dobiće Odluku o odbijanju, nakon što Fond završi administrativni pregled svih podnijetih Prijava.

4.2 PRVA FAZA EVALUACIJE

Prva faza evaluacije prijava uključuje ocjenu od strane dva nezavisna međunarodna evaluatora i evaluaciju od strane nezavisne Investicione Komisije. Obje vrste evaluatora dodjeljuju bodove (u vrijednosti od 1 do 5) za svaki od 7 evaluacionih kriterijuma i bodovi se potom sumiraju nakon što im se dodijele odgovarajući ponderi, kako bi se dobio konačan broj bodova u prvoj fazi za svaku Prijavu (30% ukupnog broja bodova dolazi od strane evaluatora, dok 70% dolazi od strane Investicione Komisije). Na osnovu bodovanja, formira se rang lista, nakon koje sve Prijave koje ostvare 24 ili više bodova (od maksimalnih 35) prolaze u drugu fazu evaluacije.

4.3 DRUGA FAZA EVALUACIJE

Sve Prijave koje ostvare 24 boda ili više u prvoj fazi evaluacije prolaze u drugu fazu u kojoj predstavljaju svoje projekte Investicionoj Komisiji tokom prezentacionog događaja („pitch“) koji se odigrava u realnom vremenu (uživo ili putem videokonferencije). Svaki Podnosilac prijave će dobiti 20 minuta tokom kojih se od njega očekuje da ispriča svoj „elevator pitch“ (kratku prezentaciju projekta) Investicionoj Komisiji i učestvuje sa njima u aktivnoj sesiji „pitanja i odgovora“. Nakon ove faze, Investiciona Komisija će ponovo bodovati sve Prijave koristeći iste evaluacione kriterijume i rangiraće Prijave za finalnu diskusiju.

4.4 ODLUKA O FINANSIRANJU

Konačnu odluku o finansiranju donosi Fond po preporuci nezavisne Investicione Komisije, nakon prezentacionog događaja u drugoj fazi evaluacije, na osnovu rangiranja svih Prijava i raspoloživog budžeta Fonda za ovaj Javni poziv. Fond i Investiciona Komisija će obaviti

Priručnik za Program kolaborativnih grantova za inovacije

potrebno korigovanje budžeta za svaki projekat kako bi se optimizovala upotreba dostupnog finansiranja za Javni poziv. Investiciona Komisija zadržava pravo da modifikuje ključne rezultate („milestones“, koje predlaže Podnosilac prijave) i da postavi posebne uslove za svaki pojedinačni projekat. Na osnovu rezultata prezentacije uživo, Investiciona Komisija će donijeti svoju konačnu preporuku o finansiranju. Nakon preporuke Investicione Komisije da dodijeli finansiranje i nakon završetka svih statutornih procedura, Podnosilac prijave biće obaviješten od strane Fonda o pozitivnoj odluci o finansiranju i biće mu potom ponuđeno da potpiše Ugovor o finansiranju. Fond će takođe obavijestiti sve Podnosioc prijave čiji projekti nijesu odobreni za finansiranje o ishodu finalne faze procesa evaluacije i dobiće komentare Investicione Komisije za svoje projekte.

4.5 POTPISIVANJE UGOVORA O FINANSIRANJU

Podnosioci prijave će biti obaviješteni o rezultatima evaluacije svojih predloženih projekata tako što će rezime finalnog evaluacionog izvještaja sa komentarima eksperata biti poslat pojedinačno svakom Podnosiocu prijave.

Od datuma kada Fond obavijesti Korisnika granta o pozitivnoj odluci o finansiranju, Korisnik granta će imati do 30 kalendarskih dana da ispuni neophodne zahtjeve i potpiše Ugovor o finansiranju⁸. Svaki Korisnik granta biće obaviješten o datumu kada će biti potpisan Ugovor o finansiranju. Fond će pripremiti obrazac Ugovora o finansiranju, ali će njegove pojedinosti biti detaljno definisane i usklađene sa svakim primaoцем sredstava u zavisnosti od specifičnosti datog projekta. Ugovor o finansiranju će određivati prava i obaveze ugovornih strana i naročito procedure za sprovođenje projekta, uključujući finansijsku komponentu, kao i prava intelektualne svojine. Cjelokupna implementacija projekta biće obaveza i odgovornost Glavnog podnosioca prijave, koji je odgovoran za upravljanje projektom i korišćenje odobrenih sredstava. Prava i obaveze konzorcijumskih partnera su definisana posebnim ugovorom između samih članova konzorcijuma.

Korisnik granta je u obavezi da dostavi sljedeća dokumenta prije potpisivanja Ugovora o finansiranju:

- Ugovor sa bankom o otvaranju projektnog bankovnog računa;
- Ugovor o konzorcijumu kojim se definiše sljedeće:
  - Aktivnosti koje će sprovoditi svaki član tima i raspored aktivnosti;
  - Kompenzaciju / sistem plaćanja;
  - Doprinos partnera uspješnoj implementaciji projekta; i
  - Prava intelektualne svojine, naročito u pogledu pristupa postojećem znanju, korišćenju znanja, publikacijama i povjerljivosti informacija.
- Ostala pravna/korporativna dokumenta koje Fond može tražiti.

---

⁸ U posebnim uslovima, ovaj period može biti produžen za dodatne 4 nedjelje od slučaja do slučaja.

5. SPROVOĐENJE PROJEKTA I NADZOR

Nakon što se Prijava odobri za finansiranje i Podnosilac prijave potpiše Ugovor o finansiranju sa Fondom, Podnosilac prijave zvanično postaje Korisnik granta. Fond će potom uplatiti svoje sufinansiranje za projekat na bankovni račun koji će Korisnik granta otvoriti za potrebe sprovođenja svog projekta, ali samo nakon što Korisnik granta prvi uplati sopstveno sufinansiranje u skladu sa dinamikom uplata navedenom u Ugovoru o finansiranju. Ovaj bankovni račun će se koristiti samo za transakcije vezane za projektne aktivnosti koje su predstavljene u odgovarajućem Odobrenom budžetu projekta. U standardnim okolnostima, Fond isplaćuje svoje sufinansiranje jednom tokom polugodišnjeg perioda, na početku tog perioda. Ako projekat zahtijeva specifičan vremenski okvir, na primjer 10 mjeseci, prvi period biće 6 mjeseci, a drugi 4.

Nakon svakog završenog kalendarskog perioda sprovođenja projekta, Fond će sprovesti neophodne aktivnosti nadzora kako bi osigurao da trošenje projektnih sredstava potpada pod prihvatljive troškove definisane u okviru ovog priručnika, i kako bi osigurao da Korisnik granta ostvaruje odgovarajući napredak u svojim razvojnim aktivnostima. Korisnik granta će biti u obavezi da dostavi zvaničan izvještaj Fondu u predefinisanim formatima za izvještavanje koje obezbjeđuje Fond, uključujući neophodnu prateću dokumentaciju kao adekvatni dokaz o plaćanju.

Fond će vršiti nadzor nad sprovođenjem svakog projekta u skladu sa obimom, dinamikom i principima navedenim u Smjernicama za sprovođenje projekta, koje su dostupne na internet stranici Fonda. Ovaj dokument pruža detaljna uputstva kako proces nadzora funkcioniše i šta je Korisnik granta u obavezi da dostavi Fondu kako bi opravdao projektne troškove i opisao napredak ostvaren u svakom izvještajnom periodu.